

Weekblad **de Brug**

Lintje **3**Opscheppers **3**Steengoed **5**Kampioenen **14**Gemeentenieuws **8**

weekblad-debrug.nl

Verhaal Beekvliet blijven vertellen is investering in vrede

'We willen de jeugd een spiegel voorhouden'

SINT-MICHIELSGESTEL

– Denk je aan strafkampen (concentratiekampen) in Nederland ten tijde van de Tweede Wereldoorlog, dan denk je al snel aan Westerbork en/of Vught, Met Amersfoort wellicht als derde. Maar dat er ook mensen werden opgepakt en ondergebracht in het kleinseminarie Beekvliet in Sint-Michielsgestel is voor velen toch minder bekend. Zeker het vastzetten van honderden gevangenen van mei 1942 tot september 1944 is een bijzonder verhaal, dat verteld moet blijven worden.

Door Daan Daniëls

En daar zorgt Stichting Beekvlietboerderij voor. Om ook in de toekomst permanent het verhaal van Beekvliet te kunnen vertellen is nu een eerste stap gezet.

De gemeente Sint-Michielsgestel is er voorstander van om de Beekvlietboerderij, voorheen onderdeel uitmakend van het grote complex van Gijzelaarskamp Beekvliet, te verkopen aan de stichting. Hierdoor kan in de toekomst de expositie 'Gegijzeld maar niet Verslagen' nog verder uitgedragen worden aan onder meer leerlingen van basisscholen en het voortgezet onderwijs.

"We willen de schooljeugd

een spiegel voorhouden. Zaken die toen gebeurden, kun je vertalen naar de huidige tijd", vertelt Koos Loose, voorzitter van de stichting (foto). Zijn stichting heeft onlangs ook subsidie gekregen van het V-fonds, dat 'investeert in vrede'. "Om voor die subsidie in aanmerking te komen, moet je voldoen aan een aantal voorwaarden. Kennis bijbrengen over oorlog en vrede. Vergroten van waardering voor de demo-

cratische rechtstaat en het vergroten van het aanleren van vaardigheden om actief bij te dragen aan de vreedzame samenleving. Het is mooi dat we die subsidie krijgen, maar vooral de erkenning is voor ons belangrijk", duidt Loose. Wat was Kamp Beekvliet ook alweer? Op 4 mei 1942 pakten de Duitsers 460 vooraanstaande Nederlanders op die werden ondergebracht bij het kleinseminarie Beekvliet in

Sint-Michielsgestel. Geborgde gijzelaars. Zij werden opgepakt omdat de nazi's dachten dat ze de gijzelaars als onderpand konden houden, zodat het verzet zich koest zou houden. Bij onrust in Nederland zouden gijzelaars gefusilleerd worden. Onder de gevangenen veel prominenten. Zoals Willem Drees, Wim Schermerhorn en Jan de Quay, die na de oorlog allen minister-president van Nederland zouden worden. Verder onder andere meer politici, burgemeesters, hoogleraren, geestelijken, advocaten, schrijvers (Simon Vestdijk), musici en kunstenaar. Het regime op Beekvliet was licht en gijzelaars konden contact houden met het thuisfront. De gevangenen organiseerden filmavonden, concerten, tentoonstellingen, lezingen, discussieclubjes, en tennistoernooien. Zo was er ook de 'Heeren Zeventien' waarin vooraanstaande politici praatten over hoe het

met Nederland verder moest na de oorlog. Loose: "De mensen die vastgezet werden, waren er toen al stellig van overtuigd dat Nederland bevrijd zou worden." Ook werd in Beekvliet de basis gelegd voor de oprichting van de PvdA, direct na de oorlog. Tot september 1944, toen het zuiden van Nederland bevrijd werd, zijn in totaal 1276 personen gevangengenomen in Beekvliet. In 2019 ontstond het idee bij de gemeente Sint-Michielsgestel om voor de viering van 75 jaar bevrijding extra aandacht te schenken aan de gijzelaars van Beekvliet. Dat werd de basis van de expositie 'gegijzeld maar niet verslagen'. "Daarvoor werd de samenwerking met diverse partijen gezocht, waaronder heemkundekringen. Ik was destijds voorzitter van de heemkundekring en ben er zo bij betrokken geraakt", legt Loose uit. De expositie werd ingericht in de op dat moment

leegstaande boerderij en alles was klaar voor de grote opening in maart 2020. Het bijzondere verhaal van Beekvliet zorgde voor landelijke belangstelling en zelfs de laatst levende gijzelaar van Beekvliet zou aanwezig zijn. Maar ja... maart 2020. Corona brak uit en het maatschappelijke leven kwam stil te staan.

Uiteindelijk kon de expositie later dat jaar toch de deuren openen, zij het met stille trom. Maar het verhaal sloeg aan. Zelfs zo erg dat de roep vanuit bezoekers, maar ook vanuit de medewerkers en vrijwilligers was om de expositie permanent te maken. "Zelf hebben we de harde doelstelling om de jeugd erbij te betrekken, educatie geven. Dat hebben we omgezet in een project voor (het tegenwoordig voor scholen verplichte) burgerschapsonderwijs. En dat slaat aan." Terwijl Loose vertelt is er in de grote zaal beneden in de boerderij een discussie gaande tussen leerlingen uit de derde klas van Gymnasium Beekvliet. De ene helft heeft bronnenonderzoek gedaan over het plegen van verzet en de gevolgen daarvan aan de hand van Duitse bronnen en de andere groep aan de hand van Nederlandse bronnen. Aan de hand van een dilemma gaan ze de discussie met elkaar aan. "Een dilemma heeft geen perfecte oplossing", geeft een van de vrijwilligers de kinderen na afloop mee. Loose: "De kunst is om het verhaal van Beekvliet levend te houden." En daar slaagt de stichting meer en meer in. Zeker als het lukt om boerderij Beekvliet in bezit te krijgen, dan kan een volgende stap richting de toekomst gezet worden.